

Dictamen núm. 12/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte d'ordre per la qual s'estableixen les zones de producció de mol·luscs i altres invertebrats marins a les Illes Balears

Dictamen núm. 12/2009, relatiu al Projecte d'ordre per la qual s'estableixen les zones de producció de mol·luscs i altres invertebrats marins a les Illes Balears

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *b*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i, l'article 4, lletra *b*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent:

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 19 de març de 2009 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Agricultura i Pesca relativa al Projecte d'ordre per la qual s'estableixen les zones de producció de mol·luscs i altres invertebrats marins a les Illes Balears.

Segon. El dia 20 de març, s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa el Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Proposta d'inici del procediment d'elaboració de la norma.
2. Resolució de la consellera d'Agricultura i Pesca d'inici del expedient

3. Memòria justificativa de la conveniència de dur a terme la regulació objecte de la norma.
4. Normativa:
 - a. Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears
 - b. Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca, de 10 de març de 2005, per la qual s'estableixen les zones de producció de mol·luscs i altres invertebrats marins a les Illes Balears.
5. Avantprojecte d'ordre
6. Tramesa del Projecte a les entitats següents:
 - a. Confraria de pescadors de Fornells
 - b. Confraria de pescadors de Palma
 - c. Federació Balear de Confraries de Pescadors
 - d. Confraria de pescadors de Formentera
 - e. Confraria de pescadors de Sant Antoni
 - f. Confraria de pescadors de Ciutadella
 - g. Confraria de pescadors de la Colònia de Sant Jordi
 - h. Confraria de pescadors de Pollença
 - i. Confraria de pescadors d'Andratx
 - j. Confraria de pescadors de Sóller
 - k. Confraria de pescadors d'Alcúdia
 - l. Confraria de pescadors de Portocolom
 - m. Confraria de pescadors Porto Cristo
 - n. Confraria de pescadors de Maó
 - o. Confraria de pescadors d'Eivissa
 - p. Consell Insular d'Eivissa
 - q. Consell Insular de Menorca
 - r. Consell Insular de Formentera
 - s. Consell Insular de Mallorca
 - t. Institut Balear de la Dona
7. Al·legacions presentades per:
 - a. Federació Balear de Confraries de Pescadors
 - b. Consell Insular de Menorca
 - c. Consell de Mallorca
8. Informe d'impacte de gènere emès per l'Institut Balear de la Dona
9. Informe sobre les al·legacions presentades al Projecte d'ordre.
10. Projecte d'ordre
11. Informe del Servei Jurídic

12. Informe de la Secretaria General

Quart. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 1 d'abril i la Comissió Permanent aprova, finalment, el dictamen el dia 7 d'abril de 2009.

II. Contingut del Projecte d'ordre

El Projecte d'ordre tramés per dictamen consta d'una part expositiva, un article, una disposició derogatòria, una disposició final i un annex.

I. La part expositiva fa una breu explicació del marc normatiu que l'habilita, amb referència a la normativa comunitària i autonòmica. Així mateix, indica que aquesta norma es dicta a l'empara de l'article 30.22 de l'Estatut d'Autonomia, que atribueix la competència exclusiva en matèria de cria i recollida de marisc, a la Comunitat Autònoma.

II. La part dispositiva del Projecte d'ordre, com s'ha dit, consta d'un sol article pel qual declara les zones de producció de mol·luscs i altres invertebrats marins de les Illes Balears que figuren en l'annex de l'Ordre.

III. Pel que fa a la part final del Projecte d'ordre, la disposició derogatòria fa una derogació tàcita de totes les normes de rang igual o inferior que s'oposin al que disposa aquesta Ordre i una expressa de l'Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca, de 10 de març de 2005, per la qual s'estableixen les zones de producció de mol·luscs i altres invertebrats marins a les Illes Balears.

La disposició final disposa que l'Ordre entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

IV. Pel que fa a l'annex, aquest Projecte d'ordre estableix dues zones:

1. Zona BAL 1/01: Denominació: Port de Maó
2. Zona BAL 1/02: Denominació: costa est de Menorca

III. Observacions generals

Primera. La naturalesa del Consell Econòmic i Social, com a òrgan consultiu en matèria econòmica i social, du aparellada l'obligació del Govern de les Illes Balears de sotmetre els avantprojectes de llei i projectes de decret a la consideració d'aquest òrgan amb caràcter preceptiu, i de disposicions administratives que regulin matèries econòmiques, socials i d'ocupació, amb caràcter facultatiu (article 2 de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, reguladora d'aquest Consell).

Encara que es valora positivament que la Conselleria d'Agricultura i Pesca trameti els projectes de norma a aquest Consell, consideram oportú recordar que aquesta tramesa s'ha de fer tenint en compte que el CES es pronuncia sobre matèries econòmiques, socials i d'ocupació, amb la pretensió de valorar la incidència de les normes que s'aproven.

Per tant, i a diferència del que disposa la Llei 12/2006, de 20 de setembre, per a la dona, segons la qual tant els projectes de llei com les normatives dictades per les distintes administracions, han de dur un informe d'impacte de gènere elaborat per l'Institut Balear de la Dona, sense donar peu a cap tasca interpretativa prèvia relativa a la incidència de la norma sobre la igualtat entre

homes i dones, en el cas del dictamen del Consell Econòmic i Social és a la vista de la matèria objecte de la norma, que s'ha de decidir si requereix o si, no requerint-lo, podria ser enriquidor per la norma, tal dictamen.

En la regulació actual del CES no hi ha una definició del que s'ha d'entendre per matèria econòmica, social i d'ocupació. Aquesta va ser una opció conscient, ja que es tenien exemples d'altres CES que sí feien una delimitació mitjançant un llistat de matèries concreta. Aquesta opció, que no te per què ser considerada una mancança, obliga a interpretar en cada cas si el projecte normatiu o administratiu regula aquestes matèries o no, cosa que, de vegades, pot resultar difícil.

Tot això ens ha de permetre determinar amb seguretat quan l'opinió del CES és, no ja tan sols, de sol·licitud preceptiva, sinó d'interès per la norma de què es tracti. No es tracta de fer una remissió automàtica al Consell de tota norma o disposició administrativa que es pretengui aprovar, sinó de trametre tan sols aquelles amb rellevància econòmica i social, aquelles que poden afectar (pel que fa a les de sol·licitud facultativa, com és el cas) de manera directa i estructural el sector econòmic de que es tracti.

Aquest mateix sentit és el que inspira la modificació de la Llei del CES que es troba actualment pendent d'aprovació parlamentària. Així, l'avantprojecte de Llei del CES, en la versió que va ser presentada davant aquest òrgan per dictamen delimita les matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació, amb un llistat dins el qual destaquen les següents:

- Planificació de l'activitat econòmica, desenvolupament dels sectors econòmics i desenvolupament regional
- Ordenació dels sectors econòmics (agricultura, ramaderia, pesca, sector marítim, indústria i serveis)

A més a més, s'afegeix un paràgraf a l'article 2 de la Llei que delimita aquestes matèries en sentit negatiu, determinant unes exclusions respecte de la preceptivitat dels dictàmens. Entre aquestes exclusions es troba la següent:

Queda exclòs el dictamen preceptiu respecte dels avantprojectes de Llei, projectes de decret legislatiu i de decret del Govern de les Illes Balears, així com de reglament dels consells insulars, independentment de la denominació que adoptin, que tractin de matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació en els casos següents:

a) *Quan es tracta de disposicions normatives que no regulin de manera directa i estructural matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació, sempre i quan no afectin directament a les institucions i òrgans en els quals s'exerceix el dret a la participació institucional de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives.*

El Projecte d'ordre per la qual s'estableixen les zones de producció de mol·luscs i altres invertebrats marins a les Illes Balears, es dicta en exercici de la competència exclusiva de la Comunitat Autònoma en matèria de cria i recollida de marisc, pròpia de la Conselleria d'Agricultura i Pesca, clarament relacionada amb el sector econòmic de la Pesca. Ara bé, no es tracta d'una regulació que desplegui o ordeni el sector, o afecti el conjunt del sector pesquer de les Illes Balears, sinó que es tracta d'establir dues zones de producció, cosa que no té una repercussió rellevant sobre el sector econòmic de pesca, ni l'afecta de manera *directa i estructural*.

Tot això, sense ànim de desincentivar les consultes que s'efectuïn al CES, que són sempre ben rebudes, sinó amb la pretensió de delimitar l'àmbit d'actuació d'aquest òrgan estatutari, millorar les aportacions del CES a la iniciativa normativa de les Illes Balears.

IV. Consideracions particulars

Primera. En general, i pel que fa al procediment, l'expedient s'ha elaborat amb total correcció, respectant les diverses fases de tramitació fins el moment final en què s'ha de trametre al CES. Així mateix, es valora positivament l'amplitud de les consultes efectuades, ja que s'ha sotmès el text de la norma a les confraries de pescadors així com a les administracions dels consells insulars.

Segona. En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa referència al marc competencial de l'Ordre, i en defineix l'objectiu que és establir les zones de producció de mol·luscs i altres invertebrats marins a les Illes Balears.

Dit això, s'ha d'afegir en el darrer paràgraf la referència a la consulta feta i al dictamen emès per aquest Consell, d'acord amb l'article 2.1 *b* primer, de la Llei reguladora d'aquesta institució.

Tercera. Pel que fa al text del Projecte d'ordre, volem fer les següents consideracions:

1. Tal i com fa constar la Federació Balear de Confraries de Pescadors, i el Consell Insular de Mallorca, l'eliminació de la zona BAL 1/03 suposa eliminar la única zona que quedava a Mallorca. Si bé és cert, com sembla que tant la Conselleria d'Agricultura i Pesca com la Federació de Confraries i el Consell Insular de Mallorca admeten, que no hi ha activitat marisquera a Mallorca, també ho és que s'haurien d'analitzar les causes que han dut a aquesta situació i si són definitives, abans de suprimir la zona de producció.

Sembla ser que el motiu que justifica aquesta supressió és principalment econòmic, és a dir, estalviar-se les despeses derivades dels costosos controls que ha de fer la Conselleria en compliment de la normativa europea. Si bé l'Administració ha de vetllar per la reducció de despeses innecessàries, entenem que abans de suprimir aquesta zona hauria de comprovar que les causes que justifiquen l'absència d'activitat són definitives.

En el mateix sentit, si és cert que el Ministeri de Medi Ambient i Medi Rural i Marí està preparant un projecte per instal·lar muscleres en la zona sud de Mallorca, la Conselleria hauria de considerar la possibilitat de tornar a establir la zona com de producció de mol·luscs, o de no eliminar-la.

2. Pel que fa a la zona BAL 1/01, port de Maó, crida l'atenció que la classificació que se li atorga sigui tipus A, ja que d'acord amb el Pla Hidrològic de les Illes Balears, hi ha alts percentatges de plom i mercuri. Ara bé, entenem que és la normativa europea, Reglaments (CE) 853/2004 i 854/2004, la que regula les condicions per a aquestes qualificacions. Per tal que la Conselleria d'Agricultura i Pesca qualifiqui la zona com a tipus A, el Reglament 853/2004 exigeix una sèrie de requisits sanitaris, relatius tant a les característiques organolèptiques pròpies del frescor i viabilitat, com de límits de quanties de biotoxines marines. Si bé no s'acredita en l'expedient, hem d'entendre que, malgrat els alts percentatges de plom i mercuri, s'ha comprovat es compleixen els requisits exigits en el Reglament (CE) 853/2004.

Així i tot, i pel que fa a aquesta zona BAL 1/01, port de Maó, s'hauria de comprovar que les espècies que es destinen a consum humà no contenen nivells de plom i mercuri perillosos per a la salut.

Quarta. Finalment, recomanem que es tinguin en compte factors com la transparència i salubritat de les aigües, atès que tenen conseqüències sobre el turisme.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte d'ordre per la qual s'estableixen les zones de producció de mol·luscs i altres invertebrats marins a les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

La secretària general

Vist i plau

El president

Núria Garcia Canals

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 7 d'abril de 2009